

# REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

## Sumarul:

Componentele dobânzii. — Situația. — Legea timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice și Legea Fondului Național de Aviație cu privire la operațiunile bancare. — Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane. — *Cronica*: Necrolog. Economisti în Academia Română. Membrii în Consiliul bancar. Situația sumară a Băncii Naționale a României. Rezultatul concordatelor preventive. Controlul timbrului de aviație. Fixarea prețului lânii.

## Componentele dobânzii.

Dobânda normală ce se plătește azi pentru un împrumut, este de 9—12% la an. Sub 9% dobânda e mai rară; peste 12% se urcă foarte des; aceasta datorită politicii nesigure economice care favorizează cămătăria.

Nu este indiferent, nici pentru împrumutător, nici pentru cel împrumutat, de a ști, din ce se compune dobânda simplă, căci pe cunoștința aceasta se bazează calculul lor de rentabilitate.

Pentru a putea stabili mecanismul dobânzii, trebuie să fim mai întâi în clar cu natura elementului, care produce dobânda. Elementul acesta este capitalul în bani.

1. Banul în forma sa actuală, este expresia unei situații economice mai înaintate, care a trecut de mult peste stadiul rudimentar al schimbului de marfă contra marfă. Numai după apariția banului, gospodăria primitivă a putut trece la diviziunea muncii, care este baza comerțului și industriei moderne.

2. Ca mijloc de schimb, banul de metal și de hârtie este neîntrecut, deoarece se poate păstra timp îndelungat, fără să se altereze, sau să se cauzeze posesorului vre-o pagubă nedorită în altă formă.

Din contră, marfa, cu foarte puține excepțiuni, cari din punctul nostru de vedere aci nu contează, nu

are calitatea aceasta. Producătorii de mărfuri, inclusiv muncitorii, sunt puși în urma acestui fapt în fața unei probleme foarte dificile, căci ei au nevoie absolută de acest mijloc de schimb (banul); deci pentru ca marfa ce au produs-o, să nu se strice, sunt obligați a întreține o neîntreruptă cerere după bani.

3. Bazat pe situația aceasta excepțională a banului, comerciantul și capitalistul poate stoarce dela vânzătorul mărfii, sau dela muncitorul, care o produce, o bonificare sau o primă specială de cumpărare, ca un fel de recompensă pentru sine că binevoește a cumpăra, și astfel pune banul la dispoziția vânzătorului, căci cumpărătorul poate aștepta: banul său nu se strică, și dacă se încăpăținează să nu cumpere, atunci vânzătorul trebuie să ducă marfa acasă, unde cu timpul se strică. Vânzătorul e deci mult-puțin, la grația cumpărătorului.

Bonificarea aceasta specială, este una dintre componentele dobânzii ce se percepe comerciantului după capitalul său, fie dela vânzător, fie dela împrumutat, și se mișcă — după cum vom vedea — de milenii între 3—5%. Putem deci afirma, că este *partea elementară* a dobânzii. Dacă capitalistul nu poate avea nici acest minimum de 3% dobândă, atunci capitalul dispare de pe piață, și produce în chipul acesta în mod automat o urcare a dobânzii. În cazul contrar, comerțul decade iarăși la starea primitivă de schimb în natură.

Natural, că în mod vremelnic (vremuri de criză) procentul acesta de 3—5% se poate urca prin adăugirea de alte componente, despre care vom vorbi, la dublu sau la triplu, sau chiar și la mai mult, revine însă repede la starea sa normală, îndată ce criza a dispărut.

Cercetând trecutul dobânzii, găsim în Roma, pe timpul lui Sulla și alui Cicero (80—63 a. Chr. n.) o dobândă de 4—6%, va să zică în timpuri liniștite. Pe

vremea războaielor lui Cezar, dobânda se urcă până la 12%. Scurt după terminarea lor, dobânda scade iarăși la 4%. În epoca împăraților, până la Iustinian (527—65 p. Chr. n.), dobânda oscilează între 3 și 15% extremele acestea fiind însă foarte rare. Mai frecvent e 6%. Pe vremea lui Iustinian venea între 5% și 6%.

Vedem deci că într'un restimp de 600—700 ani, dobânda a rămas aproape aceeași. Dela Iustinian până la Columb, va să zică pe durata întregului ev mediu, nu avem date demne de credință. Se găsesc însă foarte des ordonanțe, cari interzic dobânda, din motivul că monetele deveniau tot mai mult rare (deoarece nu se mai exploata aur și argint), și comerțul era tot mai neînsemnat. Biserica ara atunci atotputernică, și interzicea și ea din principiu perceperea de dobândă.

După descoperirea Americii și a minelor de argint din Germania și Austro-Ungaria, se produce o mare transformare a prețurilor. În epoca aceasta dobânda era în genere mare. În Anglia, unde dobânda a fost fixată mai exact, ea a fost limitată în a. 1546 prin lege la maximal 10%. Procentul acesta a rămas în vigoare până la a. 1624, când a fost redus la 8%. La 1660 a fost redus la 6%, și la 1715 la 5%. Pe la anul 1740, epoca lui Gheorghe II și a cancelarului său de trezor Walpole, când cucerirea de colonii dela Francezi, a dat comerțului avânt și țării o mare prosperitate, guvernul englez contracta împrumuturi cu 3%. Persoane particulare solvabile și de încredere, primeau în Londra și în alte centre mari ale țării, împrumuturi cu 4—4½%.

Din cele expuse constatăm, că *dobânda elementară* este o unitate fixă de 3—5% în jurul căreia se deslășoară oscilațiunile provocate de situația pieții. Aceasta poate fi determinată de două cauze: de urcarea și de scăderea prețurilor.

Dacă prețurile scad, capitalistul lucrează cu rizic. Rizicul acesta adaugă o cotă suplimentară la dobânda elementară: *prima de rizic*, care e a doua componentă a dobânzii. Sub acest regim, dacă nu e garanție suficientă, capitalul se retrage de pe piață, și devine tot mai rar și tot mai scump. Urmarea e că la dobânda elementară de 3—5%, se mai adaugă după împrejurări și după bonitatea clientului, o primă de 5, 10 sau mai multe procente.

Dacă prețurile sunt în urcare, cota suplimentară ia o altă formă.

O urcare generală a prețurilor e caracterizată prin faptul, că acela care lucrează cu bani împrumutați, poate, prin vânzarea mărfurilor cumpărate, nu numai să replătească datoria împreună cu dobânzile, dar îi mai rămâne și lui, peste câștigul normal, încă un plus de câștig. Plusul acesta stimulează pofta de

cumpărare. Urmarea e, că acel comerciant care are un credit la bancă, va uza până la limita posibilității de creditul său.

În schimb acela care are parale și trăia până acuma din cămătărie, devine și el comerciant, și renunță la îndeletnicirea aceasta numai atunci, dacă clientul său îi mai dă pe lângă dobânda obișnuită (cea elementară) încă și o cotă din plusul lui de câștig. În felul acesta el devine părtaș la câștigul clientului său.

Dacă nu ar putea manevra cu capitalul său în modul arătat, el ar cădea jertfă unei mari primejdii, care e împreună cu urcarea generală a prețurilor. Pentru acei cari lucrează cu bani gata, sau speculează cu efecte negociabile, cum ar fi rente și obligațiuni de stat, primejdia aceasta constă în faptul că banul său se devalorizează treptat, așa încât primește tot mai puțină marfă pentru banul său. În cazul acesta, și dacă cererea de bani devine prea mare, bancherul urcă scontul. Atunci cota de capital pe care o pierde în urma urcării prețurilor la marfă, trece în dobândă și își egalează pierderea. Cu urcarea prețurilor, dobânda primește deci o componentă de tot străină de dobânda elementară, care cum am văzut nu trece niciodată peste 5%. Componenta aceasta nouă este „*prima de câștig*“. Natural că și prima aceasta, ca și prima de rizic, dispăre îndată-ce prețurile revin la normal.

Prin urmare, rezumând cele scrise mai sus, dobânda se compune din următoarele părți:

1. *Dobânda elementară*, o unitate de 3—5%, invariabilă în cursul vremurilor;
2. *Prima de rizic*, un adaos temporar în raport cu conjunctura, când prețurile scad;
3. *Prima de câștig*, idem când prețurile se urcă

Dobânda scade foarte rar sub 3%, căci atunci capitalul nu mai prezintă o rentabilitate suficientă. Cu atât mai des se urcă peste 5%. Plusul de 4—7% cel plătim de prezent (în mod normal) peste dobânda elementară, este o primă de rizic, căci niciodată criza elementară nu a fost așa de generală ca acuma. Cât se plătește peste acest normal de 9—12%, este greu de constatat, căci se face între persoane private necontrolabile. La țară cămătăria a ajuns ca pe vremurile dinainte de înființarea băncilor noastre. Atunci țaranul plătea, cămătarului în mod normal, 1 creițar la un zlot, săptămânal, ceiace înseamnă 52% anual. Dar azi pe alocurea dobânda și capitalul nici nu se mai replătesc în caz de insolvență în bani, ci în natură: în jugăre de pământ și vite. Așa am ajuns sub oblăduirea „economiei dirijate“.

E. VANCU.





mantei la plata cheltuelilor de prima instanță și de apel.

În desvoltarea motivelor de apel pârâții au susținut, că dintre semnatarii cambiei Dr. I. Sch., este debitorul principal acesta a contractat împrumutul cu reclamanta, iar ceilalți semnatari sunt numai giranți și cum debitorul principal beneficiază de prevederile legii asanării, și obligațiunile giranților se reduc, se eșalonează după quantumul, condițiile și termenele de plată ale creanței principale, iar spre a dovedi că Dr. I. Sch., a ridicat împrumutul, deci el este debitorul principal, au cerut probator și anume prezentarea registrelor comerciale și ascultarea ca martor a lui Dr. I. Sch.

La ședința orală pârâții n'a mai cerut chemarea în proces a lui Dr. I. Sch.

Reclamanta a cerut respingerea apelului ca nefondat și menținerea sentinței cu cheltueli de judecată.

Din actele dela dosar rezultă, că :

Cambia improcesuată este o cambie proprie (bilet la ordin) care e semnată de pârâții apelanți și de Dr. I. Sch. în calitate de emitenți, ori conform jurisprudenței emitenții unui bilet la ordin sunt considerați ca debitori principali.

Considerând că obligațiunile cambiale se nasc chiar prin iscălirea unei cambii care are efect abstract, ce înseamnă că obligațiunea cuprinsă întrânsa este în principiu distinctă și independentă de actul juridic care stă la baza ei și semnatariilor li se poate cere plata tocmai în baza acestei semnături fără ca creditorul să fie obligat a prezenta altă dovadă decât cambia.

Că cambia fiind un titlu juridic de sine stătător, situația juridică a semnatariilor nu se poate judeca pe altă stare de fapt decât aceea ce rezultă din cambie, din ce urmează că față de cambie, este inadmisibilă orice probă prin care se tinde a se dovedi o altă calitate juridică a semnatariilor, decât aceea ce rezultă din Cambie.

Considerând, că din cambia improcesuată rezultă că pârâții alături de Dr. I. Sch. au calitatea de obligați principali, proba cerută spre a dovedi că Dr. I. Sch. este debitorul principal și pârâții au numai calitatea de giranți este inadmisibilă, din care motiv Curtea a înlăturat această probă.

Cât privește apărarea pârâților întemeiată pe legea conversiunii.

Având în vedere, că potrivit legii conversiunii numai garanții, giranții și obligați accesorii beneficiază de avantajele prevăzute de lege pentru debitorul principal.

Că în ce privește situația coobligatului principal aceasta nu este identică cu aceea a garantului sau girantului, fiindcă prin efectul solidarității oricare dintre codebitori poate fi constrâns la plata integrală a da-

toriei, creditorul este în drept să urmărească pe debitorul rămas în cazul când ceilalți pot justifica în favoarea lor o circumstanță personală de natura să-i absolve de plată, iar pe de altă parte deși solidaritatea unește pe debitorii aceleiași creanțe, nu înlătură raportul de autonomie în care se găsesc aceștia față de creditorul lor comun din punctul de vedere al situațiunii lor particulare, cum este aceea creată de legea asanării, deci nu se poate susține, că dacă unul din debitorii principali întrunește condițiunile legii asanării, codebitorul să fie privit că intră și el în prevederile legii. (Vezi decizia Curții de Casație No. 810 din 5/VI 1935).

Considerând că pârâții nu sunt obligați accesorii și intrucât în urma raportului de autonomie în care se găsesc față de Banca reclamantă, nu pot invoca în favoarea lor situația particulară a debitorului Dr. I. Sch., creată prin legea asanării care profită numai acestuia și nu se extinde și asupra celorlalți codebitori.

Astfel fiind motivele de apel întemeiate pe legea asanării sunt nefondate.

Pentru aceste considerente Curtea adoptând și motivele sentinței atăcate respinge apelul și menține sentința tribunalului.

Cheltuelile de apel s'au acordat conform art. 508 Pr. civilă.

11 Decembrie 1935.

Președinte : I. Mănescu. Raportor : Dr. I. Mureșan.

## CURTEA DE CASAȚIE S. I.

12 Februarie 1936.

**INTELEGERI SUB IMPERIUL LEGILOR ANTERIOARE.** — Dacă debitorul trebuia să aibe vocațiune la beneficiul legii sub imperiul căreia înțelegerea a fost încheiată. — Soluțiune negativă (art. 74 legea de lichid. a datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934).

*Legiuitorul referindu-se, prin art. 74 din legea de lichidare a datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, la înțelegerile intervenite sub regimul legilor de conversiune, fără să distingă dacă debitorul beneficia sau nu de dispozițiunile legii in vigoare la data înțelegerii, urmează că orice tranzacțiune, dacă a fost încheiată în timpul aplicării legilor de conversiune anterioare, oare o fi respectată fără nici o distincțiune. (Inginer Teodor Popovici cu Clara Macè A la Ponzoni s. a.)*

CURTEA : Asupra recursului introdus de inginer Teodor Popovici în contra deciziei Nr. 71 bis 1935 dată de Curtea de Apel București S. II-a.

Având în vedere motivele II și III de casare în cuprinderea următoare :

„II. — Greșita interpretare și violarea art. 74 din legea lichidărilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934. Exces de putere.

„Printr'o motivare lipsită de claritate, Curtea pretinde că tranzacția din 3 August 1933 nu se referă la legile anterioare de conversiune, așa cum prevede art. 74 citat mai sus și din acea tranzacție nu rezultă că părțile au avut în vedere legile de asanare anterioare.

„Or, din cuprinsul art. 74 al legii din 1934 se poate ușor vedea că legiuitorul nu impune condițiunea ca înțelegerile dintre părți să facă mențiune de legea conversiunii sub imperiul căreia au intervenit, fiind suficient a se constata că ele s'au născut sub imperiul uneia din legile menționate anume în art. 74, ceea ce era cazul cu tranzacția din speță.

„Prin interpretarea dată de Curte art. 74 s'a violat zisul text și s'a săvârșit și un exces de putere prin adăugarea la lege a unor condițiuni străine de cuprinsul ei.

„Dacă însă Curtea a voit în motivarea sa să considere că art. 74 nu se aplică decât debitorilor cari intrau într'una din legile de conversiune sub imperiul căreia înțelegerea a luat naștere, Curtea violează și în acest caz art. 74 întrucât este stabilit în jurisprudență că acest text nu face nici o distincție între debitorii asanabili sau neasanabili la epoca contractării tranzacției consimțită de ei.

„III. — Exces de putere. Violarea art. 969 c. civ.

„Curtea nu putea în nici un caz judeca în speță că apelanților nu li se aplică art. 74 din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934, deoarece între părți a intervenit o convențiune la 3 August 1933, confirmată după chiar cererea apelanților de Tribunal, căreia înțelegeau să i se supună, căci altfel invocarea ei înaintea primei instanțe de către apelanți n'ar fi avut nici un rol.

„Această convențiune nu mai putea fi înlăturată de părțile care o invocaseră și o recunoscuseră înaintea primei instanțe și Curtea face prin această procedare să comită un exces de putere și o violare a principiului după care convențiile au putere de lege între părțile contractante“.

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs din care rezultă, că intimații Clara Macè Ala Ponzoni și soțul ei Paul Ponzoni, ca administrator al averii dotale a soției sale făcând cerere de conversiune a datoriilor lor, recurentul, inginer Theodor Popovici, pretinzând că creanța sa în contra numiților în sumă de 38.404 Lei n'ar intra în conversiune a introdus, conform art. 69 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, acțiune provocatorie în contra numiților spre a fi obligați a face dovada că întrunesc condițiunile cerute de legea menționată spre a beneficia de dispozițiunile ei.

Tribunalul Ilfov Secția II-a constatând că la 3 August 1933, între părți a intervenit o tranzacție prin care ele convin cu suma datorată să fie plătită în două rate, una la 5 August 1934 și cealaltă la 5 August 1935, — prin sentința Nr. 1190/1934, a admis cererea motivând că potrivit art. 74 d'n legea menționată toate înțelegerile intervenite sub imperiul legilor din 19 și 20 Aprilie 1932, 26 Octomvrie 1932 și 14 Octomvrie 1933, sunt și rămân valabile părțile fiind obligate a le respecta.

Intimații făcând apel. — Curtea de Apel București Secția a II-a, prin deciziunea atacată cu recurs, a admis apelul reformând în totul sentința menționată și respingând cererea recurentului creditor a constatat că intimații debitori intră în prevederile actualei legi de lichidare a datoriilor; și spre a decide astfel constată că intimata debitoare fiind, în urma căsătoriei sale din 1911, supusă franceză a redevenit în 1924 supusă româncă; că sub imperiul legilor anterioare de asanare ea nu făcuse nici o cerere de asanare, iar

prin tranzacțiunea în discuțiune părțile stabileau o eșalonare a datoriei în afară de legea asanării atunci în vigoare; că intervenind noua lege a lichidării intimata debitoare care devenise cetățeană româncă a făcut cerere de lichidarea datoriei sale între care și a datoriei în discuțiune; că din cuprinsul tranzacției din 3 August 1933 nu rezultă că intimata debitoare ar fi avut în vedere legea de conversiune sub imperiul căreia s'a încheiat și nici că ar fi renunțat la beneficiile ei, că astfel fiind și întrucât astăzi intimata a redevenit româncă, ea a dobândit prin aceasta și dreptul de a beneficia de legea de conversiune în vigoare.

Având în vedere că prin motivele II și III de casare se pretinde că instanța de fond înlăturând tranzacțiunea pe motiv că nu rezultă că părțile au avut în vedere legile de asanare anterioare și că art. 74 nu se aplică decât debitorilor cari intrau în prevederile legii de conversiune sub imperiul căreia a luat naștere înțelegerea, ar fi comis un exces de putere și ar fi violat art. 74 citat și art. 969 c. civ.

Considerând că art. 74 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, părțile sunt obligate să respecte înțelegerile ce au încheiat sub imperiul legilor anterioare de conversiune.

Considerând că legiuitorul referindu-se la înțelegerile intervenite sub regimul legilor de conversiune, fără să distingă dacă debitori, beneficiau sau nu de dispozițiunile legii în vigoare la data înțelegerii urmează, că orice tranzacțiune, dacă a fost încheiată în timpul aplicării legilor de conversiune anterioare, are a fi respectată fără nici o distincție; că, deci, debitorii, chiar și acei ce nu intrau în regimul vechilor legi, dacă au încheiat asemenea tranzacții, sunt exceptați dela beneficiul legii din 7 Aprilie 1934.

Că, Curtea de Apel judecând altfel, a violat art. 74 citat și art. 969 c. civ. dând astfel o deciziune casabilă;

Că astfel fiind, motivele II și III pe care sunt întemeiate, și, prin consecință, urmează a se admite recursul, fără a mai fi util a se discuta și celelalte motive de casare.

Apreciind asupra cheltuelilor de judecată, — Curtea le fixează la suma de cinci mii lei.

Pentru aceste motive, Curtea în numele legii admite recursul.

*Deciziunea Nr. 194 din 12 Februarie 1936, dos. Nr. 897/935.*

Preșidenția dlui *Al. Luca*, președinte; Raportor dl consilier *I. Manu*; avocați dnii *Albert Lec*, p. recurent și *C. Algiu*, p. intimați.

NOTĂ. — *Prin deciziunea mai sus reprodusă, Inalta Curte S. I. revine asupra unei jurisprudențe care părea definitiv fixată. V. Cas. I. — 4 Noemvrie 1935.*

## CRONICA

**Necrolog.** *Nicolae Borzea* protopopol ortodox al Făgărașului, vicepreședintele Consiliului de administrație al Băncii „Furnica” din Făgăraș și fondatorul și președintele Băncii „Olteana” din Viștea de jos, a încetat din viață în etate de peste 80 ani. Odihnească în pace!

**Economiști la Academia Română.** În ultima sesiune ordinară a Academiei Române au fost aleși membri ai acestei înalte instituțiuni, între alții, și trei economiști distinși ai țării, toți trei cu o vastă activitate pe terenul literaturii noastre economice-financiare.

Nouii membri, întâmplător toți trei, foști miniștri, sunt domnii *Ioan I. Lapedatu*, Administrator-delegat la Banca Națională a României, numit membru onorar și Dnii *Dr. Ioan Răducanu*, Rectorul Academiei de comerț, București și *Dr. Victor Slăvescu*, Director la Banca Națională a României, numiți ambii membrii corespondenți.

Felicităm pe nouii academicieni pentru aceasta binemeritată alegere și înalta recunoaștere a prodigioasei lor activități literare-economice.

**Numiri în Consiliul bancar.** S'a reînnoit pe termen de 4 ani mandatul de membru în Consiliul superior bancar al dlui Al. Săvulescu, vicepreședintele Asociației Băncilor Române, al cărui mandat anterior încetează de drept, în urma ieșirii la sorți a locului ce-l ocupa.

D. C. Angelescu, președintele Asociației Băncilor Române, a fost numit pe termen de 4 ani, membru în Consiliul Superior Bancar, ce funcționează pe lângă Banca Națională, în locul dlui A. Ottulescu, devenit vacant prin ieșirea la sorți. Dl Eugen Savu, administrator la Banca Națională, a fost numit pe termen de 4 ani membru în Consiliul Superior Bancar, în locul devenit vacant prin demisia dlui C. T. Teodorescu, vice-governator al Băncii Naționale.

S'a reînnoit pe termen de 4 ani mandatul de membru în Consiliul Superior Bancar al dlui ing. Cristian Penescu-Kertsch, delegat al Uniunii Camerelor de comerț și al cărui mandat anterior încetează de drept pe ziua de 10 Iulie în urma ieșirii la sorți a locului ce-l ocupa.

**Situația sumară a Băncii Naționale.** Situația sumară a B. N. R., la 30 Mai, arată următoarea mișcare:

Stocul de aur: 11,4 miliarde față de 10,9 la 2 Mai.

Devize rezervate pentru plata impozitului e 330 mil. față de un disponibil de 330 mil. la începutul lunii.

Portofoliu comercial 5,2 mil., staționar.

Portofoliul și datoriile agricole în serioasă creștere dela 2,445 miliarde la 2,463 miliarde.

Bonurile de tezaur pentru pierderile din conversiune, 5,519 miliarde, față de 5,554 miliarde, cât era la 2 Mai.

Biletele de bancă, în circulație, în urcare dela 21,982 la 22,143 miliarde.

Situația e aproape neschimbată, nici o modificare în activitatea sau politica Băncii, cu atât mai mult cu cât situația de mai sus e aproape identică cu cea dela începutul anului.

**Reglementări bancare.** Proiectul de modificare al legii bancare, a fost amânat pentru toamnă, totuși discuțiile continuă. Comisiunile cari studiază acest proiect pe lângă chestiunile amintite deja, s'au pus la punct chestiunea „depozitelor de titluri”, luându-se măsuri pentru o mai bună păstrare a lor. Deasemenea, se reglementează chestiunea „deschiderii de credite în legătură cu garanțiile oferite”. E interesant de menționat, spune „Excelsior”, că la contractele de deschidere de credit bancar, pe lângă dobânzi,

vor fi legalmente îngăduite și comisioanele. Modificările amintite au un caracter juridic, tinzând să precizeze anumite probleme.

Pe de altă parte „Asociațiunea Băncilor”, pregătește și ea un proiect de reformă a legii bancare.

**Rezultatul concordatelor preventive.** O statistică a concordatelor preventive din anii 1929—1935, arată că s'au omologat în acest timp 3.676 în valoare totală de 18.628 mil. pasiv — care a fost redus la 9.268 mil., creditorii pierzând 8.360 mil., adică aproape 50%. E adevărat că pentru întreprinderi aceasta a însemnat o ușurare momentană, și o lichidare chiar a celor neviabile, lichidarea a fost însă numai parțială, contribuind la mărirea nesiguranței. Pe lângă aceasta, prin enormele pierderi cauzate de concordate, economia noastră românească a suferit o lovitură care a îngreuiat refacerea ei.

Actualmente, se caută modificarea legii concordatului preventiv, un semn că se recunoaște în mod oficial insuficiențele acestei legiuiri. Aceasta mai ales prin faptul, că la un total de 18 miliarde pasiv, — era un activ — de 19 miliarde, ceea ce arată cât de păgubiți au ieșit creditorii prin concordat, pierzând 8 miliarde, când în mod normal și-ar fi putut realiza pretențiile.

**Controlul timbrului de aviație.** După cum suntem informați la o instituție de a noastră s'au prezentat într'o zi numai cinci (!) inspecții ai Fondului Național de Aviație, pentru a verifica dacă se aplică timbrul de aviație în conformitate cu dispozițiile Legii din 1 Aprilie a. c. Dnii inspecții, au aflat totul în ordine. Noi credem că era suficient și numai un inspector pentru verificare, făcându-se economii cu banii contribuabililor!

**Fixarea prețului lânii.** O dispoziție interesantă îl conține decretul pentru fixarea prețului lânii. Prin decretul amintit (din 29 V. 36) se fixează un preț minim pentru diferitele categorii de lănuiri.

E interesantă nu atât prin faptul că ea caută să dea un preț minim producătorului de lână, ci prin regimul de monopol pe care-l institue. Legea recunoaște existența unor organizații speciale, cari sunt: Uniunea Centrală a Sindicatelor Agricole, Centrala Cooperativă de producție și valorificare, Reuniunea Oierilor și sindicatele de creștere a oilor.

Cumpărăturile de lână se face prin aceste organe cari pot cumpăra lână la un preț cu 1.50 inferior celui minimal.

Se înființează deci o sindicalizare obligatorie a producătorilor de lână, cu scopul de a menține artificial prețul. Situația actuală, când fabricantul de postav e obligat a întrebuița lână indigenă, e favorabilă și permite funcționarea mecanismului de mai sus. Nu e însă o formă cu totul normală de activitate, mai ales că nu prevede un oficiu de valorificare a lânii, cu obligația de a absorbi o lână oferită pe piață.

Această măsură amintește încercarea făcută în Franța de a fixa un preț minim pentru grâu, încercare care a dus la o scădere a prețului grâului, mult supt prețul stabilit și mai ales supt prețul lui obișnuit.

Deocamdată cea dintâi urmare, e urcarea mare a prețului lânii, fapt care e pe cale de a cauza greutăți mari fabricanților de postav.

